

DE ROEVER OMGEVINGSADVIES

T.a.v. dhr. R. Keetels
Postbus 64
5480 AB Schijndel

Datum 15 december 2020
Kenmerk BE/2020/842/r
Uw kenmerk Email d.d. 12-11-2020
Auteur(s) ing. G. Fairhurst
Collegiale toets ir. ing. K.J. Rebergen

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Quickscan Wet natuurbescherming De Groene Long

Tussen de Beemdstraat, Postelweg en Zwartakkers te Bladel ligt het gebied De Groene Long. Momenteel betreft het voornamelijk paarden- en schapenweide, groenstroken, bomenlanen, boerenwoningen met bijbehorende opstallen en (volks)tuinen. De Gemeente Bladel is voornemens dit gebied te ontwikkelen naar een landelijke recreatie-, natuur-, cultuur- en woongebied. Het bestemmingsplan voorziet niet in de beoogde ontwikkeling en dient derhalve te worden gewijzigd van 'agrarisch' naar 'wonen'.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

De Roever Omgevingsadvies begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het geldende bestemmingsplan.

Onderzoeksdoelen

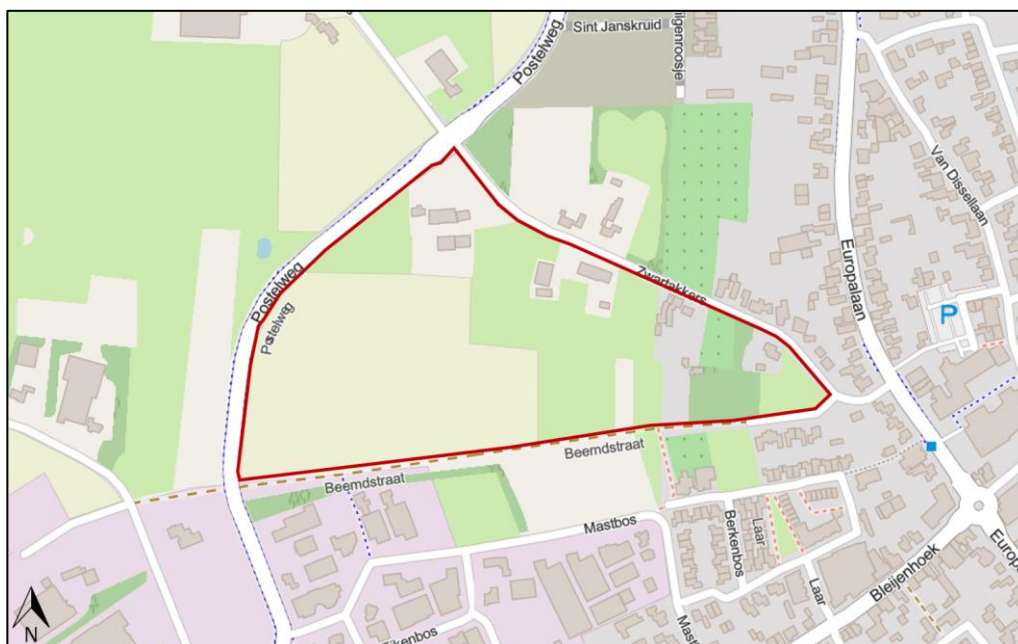
Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (art. 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Brabant?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie De Groene Long is gelegen tussen de Beemdstraat, Postelweg en Zwartakkers te Bladel (figuur 1). Het betreft momenteel een agrarisch gebied met boeren woonerven. Op het terrein liggen voornamelijk paarden- en schapenweide, boerenwoningen met bijbehorende opstallen, groenstructuren als bomenlanen, struik- en ruigtebegroeiing en (volks)tuinen. In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarisch gebied aan de westzijde en stedelijk gebied aan de oostzijde. De planlocatie ligt aan de westzijde van Bladel en op circa 500 m ten noorden van de N284. Op circa 550 m ten westen loopt de Raamsloop en op circa 1,6 km ten zuiden ligt het Kroonvensche Heide.

Figuur 1 De planlocatie De Groene Long (rood omkaderd) is gelegen tussen de Beemdstraat, Postelweg en Zwartakkers te Bladel (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Figuur 2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft een gebiedsontwikkeling waarbij een landelijke inpassing is beoogd ten behoeve van natuur, recreatie en wonen. Daarnaast wordt er een (kinder)boerderij met natuurspeeltuin gerealiseerd. Hierbij worden verschillende structuren aangelegd als bosschages, zomen, watergangen (t.b.v. waterberging), een amfibieënpool, boomgaarden, dierenweides, wandelpaden, bloem- en kruidenrijke ruigte. Hierbij blijft vooralsnog de huidige bebouwing met opstallen behouden en wordt slecht een klein deel ten noordoosten ingericht voor woningbouw, welke landschappelijk ingepast worden. Ten behoeve van dit plan worden verschillende bestaande groenstructuren als de ruigtebegroeiing, volkstuinten en verschillende bomen verwijderd. Welke bomen exact gekapt dienen te worden is nog niet duidelijk. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- graven van watergangen en poel: graafwerkzaamheden;
- realisatie kinderboerderij en natuurspeeltuin: algemene bouwwerkzaamheden
- aanleggen wandelpaden en overige (half) verharde structuren: grondverzet en straatwerkzaamheden;
- aanleggen groenstructuren: aanplant boomgaard, bosschage, zoom en overige;
- egaliseren terrein voor woningbouw: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw (staat nog niet vast): algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 3 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: Kruit KOK Landschapsarchitecten).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 8 december en is uitgevoerd door ing. G. Fairhurst. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 5/8 bewolkt, 5° Celsius en windkracht 0-1 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Wildzwijn</i>
<i>Egel</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>	<i>Woelrat</i>
<i>Gewone bosspitsmuis</i>		

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Brabant. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Brabant geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Brabant geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten.

Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime '*Andere soorten*') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen van beschermde vaatplanten niet bekend (NDFF 2010-2020).

De planlocatie is een voormalig agrarisch terrein met een voedselrijke droge zandbodem (dinoloket.nl). Doordat het een agrarische functie heeft betreft het een verstoorde bodem en waargenomen vegetatie als gewone braam en kleine brandnetel wijzen tevens op een stikstofrijke bodem. Overige waargenomen soorten betreffen: beuk, bijvoet, boswilg, Engels raaigras, conifeer, hult, laurier, klimop, nachtschade, riet, ridderzuring, ruwe berk en zomereik.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond of stikstofarme blauwe graslanden. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 3 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, bosmuis, bruine rat, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, Ondergrondse woelmuis, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenmarter en veldmuis (NDFF 2010-2020). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bunzing, rode eekhoorn en steenmarter. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10).

De bunzing komt voornamelijk voor in kleinschalig landschap met voldoende afwisselende structuren voor dekking en foerageergebied. Dergelijke structuren betreffen; bosschages, houtsingels, ruigtebegroeiing, begroeide oevers en akkerranden. Oude konijnen en vossenholen worden gebruikt als rust- en voortplantingsplaats maar ook hout- en takkenstapels en houtmijten. De steenmarter komt eveneens voor in kleinschalige landschappen en geeft hierbij meer de voorkeur aan stenige biotopen, waarbij hij gebruik maakt van oude stallen, schuren en (hooi)zolders als rust- en voortplantingsplaats.

Op de planlocatie zijn door de afwezigheid van sporen geen indicaties van rust- en voortplantingsplaatsen van de bunzing en steenmarter aangetroffen. Mogelijk maken de schuren deel uit van dergelijke rustplaatsen, echter blijven deze behouden waardoor er geen sprake is van aantasting van (mogelijke) rustplaatsen. Op de planlocatie zijn verschillende groenstructuren aanwezig welke mogelijk deel uitmaken van belangrijke migratieroutes. Echter blijft een deel van deze structuren behouden en zal de nieuwe situatie aannemelijk een hogere functie krijgen voor marterachtige. Daarnaast worden de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd waarmee gewaarborgd kan blijven dat er te allen tijde voldoende dekking en voedsel te vinden blijft. Negatieve effecten op de bunzing en steenmarter zijn uitgesloten.

De rode eekhoorn is een soort die sterk verbonden is met boomrijke gebieden als bossen, bosschages en parken. Op de planlocatie komen dergelijke biotopen niet voor. Daarnaast zijn in de bomen op de planlocatie geen grote nesten aangetroffen die geschikt zijn voor de rode eekhoorn. De bomen maken tevens geen deel uit van een belangrijke migratieroute die gebruikt kan worden om van en naar functioneel leefgebied te komen. Daarnaast zijn de meeste waarnemingen afkomstig in de directe omgeving uit boomrijke gebieden. Derhalve kunnen negatieve effecten op de rode eekhoorn uitgesloten worden.

Gelet op het gebruik van de locatie en de afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten* niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Binnen een straal van 3 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: franjeartaartvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger en watervleermuis (NDFF 2010-2020). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie zijn de bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats. Op de planlocatie zijn verschillende bomen met ingerotte boomholten en oude spechtengaten aanwezig welke voor vleermuizen kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats (figuur 4). Daarnaast hebben verschillende bomen een loszittende bast wat mogelijk ook geschikt is als rustplaats voor vleermuizen. Indien deze bomen gekapt worden dient er aanvullend onderzoek naar boombewonende vleermuizen als grootoren en watervleermuis uitgevoerd worden. Indien niet alle bomen binnen de beoogde ontwikkeling gekapt worden dient voorafgaand een bomen inspectie plaats te vinden om te bepalen welke bomen, geschikte holte bevatten en of er een aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

Figuur 4 Verschillende bomen hebben ingerotte holte en oude spechtenholen welke mogelijk geschikt zijn als rust- en verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen.

De bebouwing is, waar mogelijk, geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur waar ze een verblijfplaats zouden kunnen vinden. Een dergelijke verblijfplaats moet voldoen aan een geschikt microklimaat, met een constante (lage) temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden.

Op de planlocatie zijn verschillende boerenwoningen en bijbehorende opstallen aanwezig. De meeste opstallen en woningen bevonden zich op privéterrein, waardoor deze niet goed te inspecteren waren op aanwezige in- en uitvliegopeningen. Echter de gebouwen die wel te inspecteren waren bevatten allemaal verschillende openingen als kierende kantpannen, scheefliggende dakpannen, kieren onder het overstek of scheuren in de muren, waardoor deze geschikt zijn als rust- en verblijfplaats voor gebouwbezonende vleermuizen. Derhalve is het aannemelijk dat alle bebouwing op de planlocatie mogelijk een essentiële functie hebben voor vleermuizen. Binnen de beoogde ontwikkeling zullen alle bebouwing behouden blijven. Indien er bebouwing gesaneerd zal worden dient er aanvullend onderzoek plaats te vinden naar de aan- of afwezigheid van vleermuizen. Dit kan middels vijfgerichte veldbezoeken in de periode 15 april t/m 30 september (zie *vervolgstappen*).

Naast de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Aannemelijk heeft de bomenlanen aan zuidzijde van de planlocatie (Beemdstraat) een essentiële functie als migratieroute voor vleermuizen. Deze zal echter binnen de beoogde ontwikkeling behouden blijven. Echter om verstoring te voorkomen dienen en verschillende maatregelen getroffen worden (zie *maatregelen*). Doordat in de omgeving veel; verschillende (groen)structuren aanwezig zijn, zal de planlocatie geen deel uitmaken van essentieel foerageergebied. In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen echter vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Hierbij kan sprake zijn van tijdelijke verstoring van vleermuizen ten gevolge van werkzaamheden of lichtgebruik. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesorienteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens en na de beoogde ontwikkeling dient bij voorkeur geen verlichting te worden toegepast.

Bij voorkeur de werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting noodzakelijk zijn wordt vleermuisvriendelijke verlichting geadviseerd. Daarnaast wordt verwacht dat de aanleg van de zomen, oppervlaktewater en boomgaarden een hogere natuurwaarde zal hebben voor vleermuizen. Derhalve wordt geadviseerd de aanleg van deze structuren (en verlichting) onder begeleiding van een ter zake ecologisch deskundige uit te laten voeren. Waarbij licht uitstraling gericht naar de bomenlaan voorkomen dient te worden.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad en kamsalamander (NDFF 2010-2020). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: Alpenwatersalamander en kamsalamander.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig betreft het voortplantingswater en komt veelal voor in vennen, poelen en sloten in verschillende landschapstype als bos, struweel, agrarisch gebied en ruderaal omgevingen met zandbodems. De kamsalamander geeft de voorkeur aan licht beschaduwde wateren in bosrijke omgevingen, parken en landgoederen (Creemers & Delft, 2009). De planlocatie betreft een agrarisch gebied met groenstructuren en boerenwoningen. Er is geen oppervlaktewater aanwezig en er vindt veel verstoring plaats.

Hierdoor kan de aanwezigheid van voortplantingsgebied van de Alpenwatersalamander en kamsalamander uitgesloten worden. De soorten hebben hun landhabitat altijd op een korte afstand van het voortplantingswater (Creemers & Delft, 2009). Doordat het plangebied omringd wordt door wegen is het aannemelijk dat de planlocatie geen deel uitmaakt van het winterbiotoop. Derhalve kunnen negatieve effecten op beschermde amfibieën als de Alpenwatersalamander en de kamsalamander uitgesloten worden. Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Daarnaast zal in de beoogde ontwikkeling een amfibieënpool en watergangen aangelegd worden, waardoor de planlocatie een hogere natuurwaarde zal krijgen voor amfibieën. Derhalve wordt geadviseerd de aanleg hiervan onder begeleiding van een ter zake ecologisch deskundige uit te laten voeren. Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende inheemse reptielen: hazelworm (NDFF 2010-2020). Dit betreft één waarneming aan de andere zijde van Bladel (1,5 km). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. De hazelworm geeft specifiek de voorkeur aan (open) bosgebieden. Gezien de afwezigheid van een bosrijke omgeving en bosschage in het plangebied en de hoge mate van menselijke verstoring is het voorkomen van beschermde reptielen als de hazelworm binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling bevindt zich geen oppervlaktewater. Negatieve effecten op (beschermde) vissen zijn uitgesloten.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: bosbeekjuffer (NDFF 2010-2020). De bosbeekjuffer geeft specifiek de voorkeur aan heldere schone (licht) stromende wateren. Wegens het ontbreken van oppervlaktewater, maakt de planlocatie geen deel uit van het functioneel leefgebied van de soort.

Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van (andere) beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Aannemelijk zal de planlocatie in de toekomst een hogere natuurwaarde krijgen voor insecten door de aanleg van bloem- en kruidenrijke stroken, oppervlaktewater en boomgaarden. Om dit op de juiste manier inpassing te geven wordt geadviseerd de aanleg hiervan onder begeleiding van een ter zake ecologisch deskundige uit te laten voeren.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: ekster, huismus, houtduif, kauw, koolmees, merel, pimpelmees, spreeuw en roodborst.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nestlocatie en/of leefgebied. Wel is in de omgeving de huismus gehoord

De huismus broedt vrijwel altijd bij bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen, onder golfplaten, kieren/gaten in de muur en in spantconstructies. Vanuit de nestlocatie en/of vanaf een uitzichtpunt moet de huismus zijn omgeving kunnen zien. Hierbij moet er in de directe omgeving continu voedsel te vinden zijn in de vorm van zaden van grassen en onkruiden en larven van insecten. Daarnaast moet er beschutting nabij de foerageerlocaties, voldoende jaarrond groene struiken of heesters, plaatsen met stof en grind voor stofbaden en water voor waterbaden aanwezig zijn (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017).

Door hierboven genoemde structuren kan aanwezigheid van de huismus rondom de boerenwoningen niet uitgesloten worden. Binnen de beoogde ontwikkeling zullen de boerenwoningen met bijbehorende opstallen en tuinen (groenstructuren) behouden blijven. De beoogde ontwikkeling resulteert derhalve niet in afname van essentieel leefgebied. Indien er wel saneringswerkzaamheden beoogd zijn of grote delen van de tuinen aangetast worden, dient er voorafgaan aanvullend onderzoek naar de huismus plaats te vinden middels twee veldbezoeken in de periode 1 april t/m 15 mei.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). Doordat grote delen van de bebouwing op de planlocatie privéterrein betreffen en hier geen nauwkeurige inspectie kon plaats vinden kan aan- of afwezigheid van de gierzwaluw niet uitgesloten worden. Derhalve dient bij sanering eerst de bebouwing nauwkeurig geïnspecteerd te worden op de potentie voor gierzwaluw. Indien de bebouwing geschikt is dient hier aanvullend onderzoek plaats te vinden middels drie veldbezoeken in de periode 15 mei t/m 15 juli.

In de weilanden zijn geen sporen van uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil) aangetroffen. Mogelijk is de bebouwing op de planlocatie geschikt als nest- of rustlocatie. Gezien deze behouden blijven is er geen sprake van aantasting van nest- of rustplaatsen op de planlocatie. Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. Waardoor de aanwezigheid van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil niet verwacht wordt. Momenteel is de planlocatie geschikt als foerageergebied en mogelijk ook territorium van uilen- en roofvogelsoorten. Echter zijn voor deze soorten voldoende uitwijkmogelijkheden naar het noorden en oosten waar voldoende geschikt (en beter) functioneel leefgebied aanwezig is door de aanwezigheid van een afwisselend landschap. Daarnaast zal de beoogde ontwikkeling leiden tot een hogere natuurwaarde voor verschillende uilen- en roofvogelsoorten door de aanleg van bosschages, zomen, bomenlanen en boomgaarden. Ten aanzien van de kerkuil en buizerd zijn tevens voldoende open landschappen en uitzichtpunten in de directe omgeving aanwezig welke niet verloren zullen gaan. Indien de schuren en stallen op de planlocatie behouden blijven kunnen negatieve effecten op beschermde uilen- (en roofvogel)soorten uitgesloten worden.

Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en functioneel leefgebied is geen sprake.

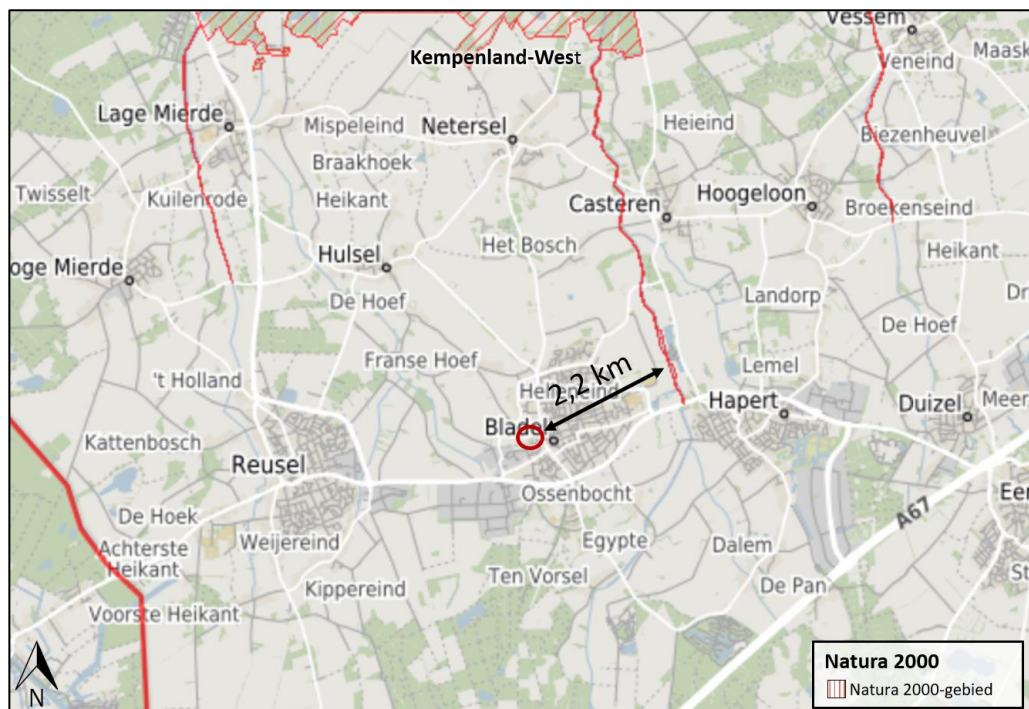
Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties.

Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Natuurnetwerk Brabant. Op een afstand van circa 2,2 km ligt het Natura 2000-gebied 'Kempenland-West' (figuur 5). Op een afstand van circa 360 m ligt het Natuurnetwerk Brabant (figuur 6).

Figuur 5 De planlocatie ligt op een afstand van circa 2,2 km tot het Natura 2000-gebied 'Kempenland-West' (bron: kaartenbank.brabant).

Figuur 6 De planlocatie ligt op een afstand van circa 360 m tot het Natuurnetwerk Brabant (bron: kaartenbank.brabant)

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden te beoordelen middels de AERIUS Calculator.

Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten. In sommige gevallen kan op voorhand negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie worden uitgesloten, wegens de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, een afname in stikstofemissie of een beperkte ingreep.

De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van een landschappelijke inrichting waarbij een kinderboerderij, natuurspeeltuin en verschillende groenstructuren wordt gerealiseerd. Ten opzichte de huidige situatie leidt de beoogde ingreep tot een beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en transportbewegingen (het 'projecteffect'). Echter gezien de aanleg van verschillende groenstructuren wordt er uiteindelijk een stikstofverlaging verwacht door het (beperkt) opslaan van stikstof. Daarnaast indien er woningen worden gerealiseerd zullen deze zonder gasaansluiting gemaakt worden. Tevens zal de agrarische functie verdwijnen waardoor op korter en langer termijn een stikstofverlaging zal plaats vinden.

Gezien er sprake is van een afstand van 2,2 km tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en dit tevens geen stikstofgevoelig gebied betreft en doordat er een stikstofverlaging wordt verwacht kan op voorhand uitgesloten worden dat er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Een berekening middels de AERIUS Calculator kan derhalve achterwege blijven.

Beoordeling (c) houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn kapwerkzaamheden voorzien. Het is nog niet zeker welke bomen exact gekapt zullen worden. Echter betreffen dit geen (i) zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer of (ii) een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Een meldingsplicht in het kader van Wnb is derhalve niet noodzakelijk.

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

De planlocatie heeft mogelijk een essentiële betekenis voor beschermde soorten. Indien er alsnog sanering van de bebouwing wordt beoogd is een nadere inspectie ten aanzien van de huismus, gierzwaluw, uilen en gebouwbewonende vleermuizen vereist. Afhankelijk van de beoogde werkzaamheden dient er mogelijk aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de volgende soorten of soortgroepen: boom- en/of gebouwbewonende vleermuizen, de huismus, gierzwaluw en uilen (*zie vervolgstappen*). De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Brabant Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Een Aerijs-berekening, Voortoets en/of 'nee, tenzij'-toets is niet noodzakelijk.

(c) Houtopstanden

Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de benoemde soorten geldt dat een nadere inspectie en/of aanvullend onderzoek benodigd is.

Soortenbescherming			
Soortgroep	Beschermings-regime Wet nb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijk functie plangebied
Vaatplanten	n.v.t.	Nee	-
Grondgebonden zoogdieren	n.v.t.	Nee	-
Vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk	Verblijfplaatsen voor boombewonende en gebouwbewonende vleermuizen
Amfibieën	n.v.t.	Nee	-
Reptielen	n.v.t.	Nee	-
Vissen	n.v.t.	Nee	-
Insecten en andere ongewervelden	n.v.t.	Nee	-
Vogels			
Huisumus	Artikel 3.1	Mogelijk	Nestlocaties en foerageergebied (huismus)
Gierzwaluw	Artikel 3.1	Mogelijk	

Tabel 3 Overzicht van de potentie voor verblijfplaatsen van de verschillende vleermuissoorten (soortenbescherming) en essentiële vliegroue en/of foerageergebied.

Vleermuissoort	Potentie	Boom bewonend	Gebouw bewonend	Onderbouwing
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Potentiële openingen in bebouwing
(Massa)winterverblijfplaats gewone dwergvleermuis	Nee	n.v.t.	n.v.t.	Geen hoge bebouwing met bufferende vermogen
Ruige dwergvleermuis	Nee	Nee	Ja	Geen verspreidingsgebied
Laatvlieger	Ja	Nee	Ja	Potentiële openingen van voldoende grootte in bebouwing
Meervleermuis	Nee	Nee	Ja	Geen aanwezigheid groot oppervlaktewater in de omgeving
Watervleermuis	Ja	Ja	Nee	Aanwezigheid bekend in de omgeving + Boomholte(s) met voldoende inrotting
Franjestaart	Ja	Ja	Nee	Aanwezigheid bekend in de omgeving + Boomholte(s) met voldoende inrotting
Baardvleermuis	Nee	Ja	Ja	Geen bosrijke omgeving
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Ja	Ja	Agrarisch gebied zonder (te) veel lichtverstoring
Rosse vleermuis	Ja	Ja	Nee	Boomholte(s) met voldoende inrotting
Tweekleurige vleermuis	Nee	Nee	Ja	Geen hoge bebouwing aanwezig
Vleermuizen algemeen				
Essentiële vliegroue	Ja	n.v.t.	n.v.t.	Lijnvormige structuren (bomenlaan)
Essentieel foerageergebied	Nee	n.v.t.	n.v.t.	Geen houtopstanden met struweel en oppervlaktewater

Tabel 4 Overzicht van de potentie type verblijfplaats per soort.

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massa winter*
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Laatvlieger	Ja	Ja	Ja	Nee
Watervleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Franjestaart	Ja	Ja	Ja	Nee
Gewone (en grijze) grootoorvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Rosse vleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee

* mogelijk wel geschikt als (milde) winterverblijfplaatsen.

Tabel 5 Overzicht van de Gebiedsbescherming.

Gebiedsbescherming	afstand	effecten	nader onderzoek
Natura 2000	2,2 km	geen	n.v.t.
Natuurnetwerk Brabant	360 m	geen	n.v.t.

Tabel 6 Overzicht van de Houtopstanden.

Houtopstanden	aanwezig	kap	melding
Struiken	ja	ja	n.v.t.
Bomen	ja	ja	n.v.t.

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van gebiedsbescherming en houtopstanden in het kader van de Wnb. Er dienen enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de Algemene zorgplicht, foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Indien bomen gekapt worden met boomholten, grote delen groen verwijderd zullen worden en bebouwing gesaneerd zal worden dient er voorafgaand aan de werkzaamheden met een nadere inspectie bepaald worden of er middels aanvullend onderzoek dient te worden vastgesteld of de planlocatie een relevante functie heeft voor vleermuizen, huismus, gierzwaluw en uilen (soortenbescherming). Hiervoor dient voorafgaand middels maatwerk bepaald worden welke werkzaamheden exact plaatsvinden en of deze mogelijk leiden tot negatieve effecten op beschermde natuurwaarden.

Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kan bevoegd gezag onder voorwaarden een ontheffing verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen wordt hiertoe voorgesteld en uitgevoerd). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen, er sprake is van een gedegen alternatievenafweging en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden.

Conclusie

De beoogde ontwikkeling, waarbij gebiedsontwikkeling plaatsvindt, aan De Groen Long is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (art. 3.1.6 Bro).

Vervolgstappen

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden (soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden) indien er geen sprake is van sanering, kapen van bomen met boomholte en het grootschalig verwijderen van groenstructuren. Derhalve is het uitvoeren van aanvullend onderzoek niet noodzakelijk. Indien echter een van de bovenstaande werkzaamheden plaats zullen vinden dient er aanvullend onderzoek plaats te vinden zoals hieronder beschreven. Om tot een betere beoordeling te komen dient voor de te saneren bebouwing en te kappen bomen een nadere inspectie plaats te vinden.

Bij sanering van bebouwing (indien de potentie wordt toegekend aan elk gebouw):

- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek naar huismus uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar huismus wordt uitgevoerd middels twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april t/m 15 mei of middels vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart t/m 20 juni (met een tussenperiode van 10 dagen tussen de veldbezoeken), conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Een technische inspectie wordt uitgevoerd middels het lichten van dakpannen en inventariseren van nestlocaties buiten het broedseizoen, tussen 15 september en 1 maart. Bij een technische inspectie bestaat er de kans dat oude nesten ook meegenomen worden.
- Voorafgaand dient middels een nauwkeurige inspectie bepaald te worden of de te sanering bebouwing geschikt zijn als nestlocatie voor de gierzwaluw. Afhankelijk hiervan is aanvullend onderzoek noodzakelijk waarbij drie gerichte veldbezoeken in de periode 15 mei t/m 15 juli met minstens één veldbezoek tussen 20 juni en 7 juli, conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017) dienen plaats te vinden. Tussen de veldbezoeken dienen minimaal 10 dagen aanwezig te zijn.
- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd middels vijf gerichte veldbezoeken in de periode 15 april t/m 30 september, conform het Vleermuisprotocol 2017. Hiervan dienen 3 rondes in het voorjaar (15 april – 15 juli) en 2 in het najaar (augustus-september) plaats te vinden. De planlocatie heeft potentie voor zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Van een essentiële vliegroute en/of foerageergebied, welke binnen de beoogde ontwikkeling verloren gaan is geen sprake.

- Ten aanzien van uilen (kerkuil + steenuil) dient er een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aan- of afwezigheid van rust en/of verblijfplaatsen of overige functionele onderdelen van het leefgebied op de planlocatie. Het aanvullende onderzoek betreft 3 gerichte veldbezoeken in de periode 1 februari t/m 30 april (optimaal 15 februari t/m 15 april). Het aanvullende onderzoek betreft gerichte veldbezoeken in de avondschemer, vanaf een halfuur na zonsondergang tot middernacht. De inventarisatie vindt plaats door het afspelen van roepgeluiden middels een geluidsdrager (steenuil), inspectie van de verblijfplaats(en), zichtwaarnemingen en navraag bij betrokken en/of relevante instanties.

Bij kappen van bomen:

- Voorafgaand bij het kappen van bomen dient middels een inspectie bepaald te worden of de bomen geschikte boomholten bevatten. Indien hier sprake van is dient er voorafgaand aanvullend onderzoek plaats te vinden naar de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen als de gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, franjestaart en watervleermuis. Dit kan middels 5 gerichte veldbezoeken waarvan 3 rondes in het voorjaar (15 april – 15 augustus) waarvan tenminste 1 in juni en 2 in het najaar (15 augustus- 15 september) plaats te vinden.

Te treffen maatregelen

- Doordat de beoogde ontwikkeling kan leiden tot een hogere natuurwaarde voor verschillende soortgroepen als amfibieën, insecten, zoogdieren en vogels, wordt geadviseerd de aanleg onder begeleiding van een ecologisch deskundige uit te laten voeren.
- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel). Hierbij wordt geadviseerd dit onder begeleiding van een ecologisch deskundige uit te laten voeren (middels een ecologisch werkprotocol). Hierbij is het van belang dat er geen lichtuitstraling plaats vindt richting de bomenlaan.
- Mogelijke overwinteringslocaties van algemene amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Kamsalamander *Triturus cristatus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Watervleermuis *Myotis daubentonii*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.kaartbank.brabant.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ing. G. Fairhurst
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. ing. K.J. Rebergen
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Vervolgstappen Wet natuurbescherming

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen tussen de Beemdstraat, Postelweg en Zwartakkers, hier de bomenlaan aan de Beemdweg met links de planlocatie.

Figuur 2 Een van de vele schuren op de planlocatie met daaromheen een schapenweide en bomen.

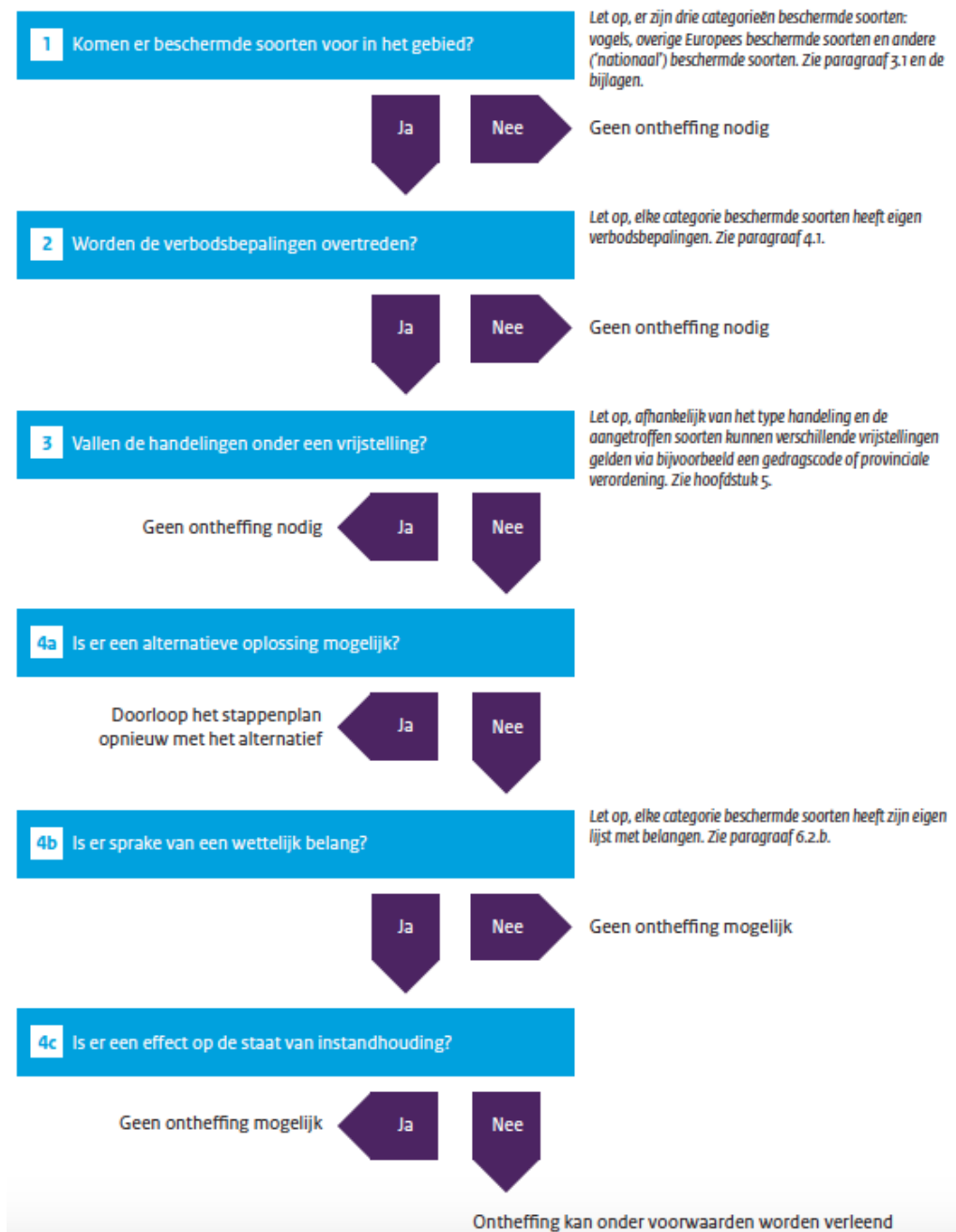
Figuur 3 Ruigtebegroeiing midden door de schapenweide.

Figuur 4 Ruigtebegroeiing ten oosten van de planlocatie bestaande uit riet en grassen.

Bijlage 2 Vervolgstappen Wet natuurbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Stap 4b. Is er sprake van een wettelijk belang?

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de *Vogelrichtlijn* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.3, lid 4b).

- 4** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°.** in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°.** ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°.** ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°.** voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°.** om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c.** de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de *Habitatrichtlijn* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.8, lid 5b).

- 5** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°.** ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°.** in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°.** voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°.** om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c.** er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van *Andere soorten* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 2).

- 2** Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.